

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/41/2025
Identifikačné číslo spisu:	8722010503
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8722010503.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 30. júla 2025 v Bratislave v trestnej veci obvineného Ľ.T. D. pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/26/2024, z 22. januára 2025

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ľ. D. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T/49/2022, z 5. februára 2024 bol obvinený Ľ.T. D. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že:

„v období od mesiaca apríl 2021 do dňa 17. 8. 2021 v rôznych časoch sa opakovane viac ako 60-krát pokúšal o uskutočnenie telefonického hovoru medzi ním a poškodenou - jeho bývalou družkou K. A. Š., a to prostredníctvom jeho mobilného telefónu, ako aj pomocou mobilných aplikácií Messenger a WhatsApp, poškodenú následne taktiež kontaktoval pomocou správ (zaslaných celkom 313 správ použitím aplikácie Messenger a WhatsApp), pomocou emailov (zaslaných 208 mailov z mailových adries D..I. a Q..T..P..P. na adresu poškodenej A..P.), v ktorých správach sa dožadoval najmä osobných stretnutí s poškodenou, vrátenia dlžných finančných prostriedkov, riešenia vlastníckych sporov ohľadom hnutelného aj nehnuteľného majetku a najmä ich opätovného spolužitia, v presne nešpecifikovanom čase niekedy v mesiaci júl 2021 sa obžalovaný zároveň zdržiaval neďaleko adresy trvalého pobytu menovanej na Ul. R.. I.. E. Č.. XXX C. N. za účelom dožadovania osobného stretnutia s poškodenou a komunikácie s ňou, čím poškodenej K. A. Š., trvale bytom R.. I.. E. Č.. XXX, N., dlhodobým prenasledovaním mohol podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jej života.“

Za to bol obvinenému Ľ.Í. D. podľa § 360a ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m)

Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov, pričom bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací na podklade odvolania obvineného rozhodol rozsudkom, sp. zn. 1To/16/2024, z 22. januára 2025 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) a ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému L. D. uložil podľa § 360a ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov, pričom obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu dovolanie s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v dovolaní v podstate namietal:

„[...] Predovšetkým poukazujem na to, že tak okresný súd ako aj odvolací súd sa vo svojich rozhodnutiach obmedzili len na citáciu jednotlivých výpovedí, jednotlivých listinných dôkazov bez toho, aby sa riadne zapodievali subjektívnou stránkou trestného činu ako aj objektívnou stránkou trestného činu, pre ktorý som bol uznaný za vinného. Z tohto hľadiska považujem preto oba napadnuté rozsudky za nepreskúmateľné. Od počiatku, už v prípravnom konaní som totiž upozorňoval na to, že vec voči mne je vykonštruovaná samotnou poškodenou a že orgány činné v trestnom konaní vedú vyšetrovanie len jednostranne. Táto jednostrannosť sa prejavila už v rozsudku prvostupňového súdu tým, že „existovala možnosť zhoršenia kvality života u poškodenej podstatným spôsobom, čo vzhľadom na zistené okolnosti skutku súvisiace tak so zistenými okolnosťami spolužitia obžalovaného a poškodenej, narušením vzťahov a samotným konaním obžalovaného, takéto zhoršenie kvality života poškodenej, mohlo spôsobiť“. Toto právne hodnotenie si osvojil pri rozhodovaní o mojom odvolaní aj krajský súd [...]. Je teda nepochybné, že súdy riešili v trestnoprávnej rovine zlé partnerské vzťahy a vyvodili len moju trestnoprávnu zodpovednosť, pričom je nepochybné aj zo znaleckého dokazovania, že na týchto zlých partnerských vzťahoch mala prinajmenšom rovnaký podiel aj poškodená, ktorá ma oklamala a pristúpila k vyporiadavaniu našich majetkových pomerov až po mojom naliehaní, keďže som mal v úmysle vec vybaviť mimosúdne, o čom v konečnom dôsledku aj samotná poškodená pred súdom vypovedala a predložila aj dohody, ako aj potvrdzovala vyplatenie mojich pohľadávok voči nej. Som presvedčený, že nie je úlohou trestných súdov kultivovať partnerské vzťahy a ani byť arbitrom v narušených partnerských vzťahoch. V opačnom prípade by musela byť trestne stíhaná aj poškodená, ktorá v našom vzťahu a svojim správaním zhoršila moju kvalitu života a nie len, že mohla zhoršiť moju kvalitu života.

Pre naplnenie znakov podstatného zhoršenia kvality života podľa trestného zákona sa vyžaduje, aby zásah do kvality života bol naozaj výrazný, pričom nepostačuje, aby poškodeného konanie páchatel'a iba vyrušovalo alebo znepokojovalo, ale musí naozaj zasahovať do kvality života.

Z výpovede znalkyne MUDr. Husárovej je zrejmé, že pod vplyvom takejto ľahkej depresívnej poruchy (ktorú ale znalkyňa vyhodnocovala z iného obdobia než z obdobia skutku), sa kvalita života poškodenej nezmenila, resp. zmenila len minimálne, pretože poškodená riadne fungovala, chodila do práce, venovala sa koníčkovi a podobne. Zo znaleckého posudku PhDr. Štiffelovej a z jej výpovede na hlavnom pojednávaní zo dňa 26.11.2023 vyplýva, že pri hodnotení stavu poškodenej vychádzala len z výpovede samotnej poškodenej a to len z obdobia, keď poškodená a aj ja sme boli partnermi. Z tohto znaleckého posudku vyplýva, že znalkyňa posudzovala stav poškodenej z úplne iného obdobia než bolo predmetom tohto trestného stíhania. Postoj poškodenej ku mne v dobe vyšetrenia znalkyňa popísala tak, že poškodená svoj postoj proklamovala voči mne tak, že nepociťuje voči mne negatívne emócie a bola schopná o mne hovoriť v pozitívach. Známky postraumatickej stresovej poruchy v dobe vyšetrenia neboli zistené. Ak teda súdy vyhodnotili, že na naplnenie znakov tohto trestného činu nebezpečného prenasledovania postačuje možnosť zhoršenia kvality života poškodenej podstatným spôsobom, tak nechápem prečo bolo vykonávané také rozsiahle znalecké dokazovanie cez psychiatrické a

psychologické posudky, keď takáto možnosť podľa skutku, ktorý je uvedený v rozsudkoch, existovala aj bez tohto znaleckého dokazovania, pričom v skutočnosti, ako bolo preukázané znaleckým dokazovaním, ku zhoršeniu kvality života u poškodenej v skutočnosti nedošlo. Podľa môjho názoru je veľmi problematické kvalifikovať v trestnoprávnej rovine nebezpečné prenasledovanie, dokonca dlhodobé a na chránenej - teda blízkej osobe, keď obaja partneri prevádzali určitý spôsob určitého spoluzitia a vzťahu, v ktorom dochádza k rôznym formám všeobecne nesprávneho konania, ktoré konanie je obojstranné a v trestnoprávnej rovine sa vyhodnocuje len konanie jedného z partnerov. [...]

... k zhoršeniu kvality života poškodenej vôbec nedošlo, naopak poškodená riadne fungovala, chodila do práce, venovala sa koníčkam a podobne (viď ZP MUDr. Husárovej). Z tohto je zrejmé, že súdy postavili svoje rozhodnutie o mojej trestnej zodpovednosti na neprípustnej domnienke, ktorá je len fikciou, pretože ku zhoršeniu kvality života poškodenej vôbec nedošlo. [...]. Napokon nie je zrejmé, o akej inej trestnej zodpovednosti uvažoval odvolací súd, keď uviedol, že mnou požadovaná prítomnosť ujmy u poškodenej, teda reálneho podstatného zníženia kvality života, nemá relevanciu, najmä, keď okolnosti skutku si poškodená vykonštruovala už tým, že poskytla len jednostrannú komunikáciu medzi nami a vymyslela si aj okolnosti môjho zdržiavania neďaleko adresy jej trvalého pobytu na ul. I. E. C. N. v neurčitom čase a na neurčitom mieste, len aby sa naplnili znaky trestného činu nebezpečného prenasledovania. Z toho je zrejmé, že skutok uvedený v napadnutých rozsudkoch nebol a ani nie je trestným činom. Ja si uvedomujem, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, ale rozhodnutie tak okresného súdu, ako aj krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré boli súdmi vyhodnotené jednostranne a preto ani ich rozhodnutie nemôže byť založené na objektívne správnom právnom posúdení zisteného skutku.“

Obvinený Ľ. D. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu a prikázal, aby súd vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Zároveň navrhol, aby najvyšší súd odložil výkon rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu až do rozhodnutia o jeho dovolaní.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol v podstate nasledovné:

„[...] Preskúmaním podaného dovolania po jeho materiálnej stránke, mám za to, že obvineným uvádzaný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. tu celkom zrejme daný nie je. Obvinený fakticky namieta len nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov súdom 1. stupňa, resp. odvolacím súdom. Nijakým spôsobom nenamieta nesprávne právne posúdenie veci (skutku), ako to predpokladá práve dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Nakoľko dovolací súd nie je tzv. „súdom skutkovým“ keď, ako to vyplýva zo znenia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (veta za bodkočiarkou), správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať ani meniť. Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, tak slúži výlučne len na nápravu tzv. právnych väd.“

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Ľ.B. D. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku nie sú splnené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarcu zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Najvyšší súd pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené. Táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku (R 120/2012-I). Z uvedeného je preto potrebné vyvodíť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

V prípade výskytu formálne nesprávne označených dovolacích námietok sa aplikuje tzv. princíp viazanosti dovolacími námietkami (a nie ich konkrétnym formálnym označením tak, aby tieto presne a jasne zodpovedali konkrétnemu dovolaciemu dôvodu, naplnenia ktorého sa domáha obvinený). Priamym „pretavením“ dotknutého princípu (R 120/2020) je tomu zodpovedajúca povinnosť dovolacieho súdu spočívajúca v tom, že dovolací súd skúma možnosť zaoberať sa takýmito námietkami z toho pohľadu, či z obsahového (materiálneho) hľadiska naplňajú niektorý z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Najvyšší súd preto dovolacie námietky obvineného ohľadne preskúmateľnosti napadnutých rozsudkov podradil pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a nad rámec dovolateľom formálne označených dovolacích dôvodov (§ 371 ods. 2 Trestného poriadku) sa zaoberal aj týmito dovolacími dôvodmi.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu.

Právo na obhajobu tak, ako je zakotvené v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd i v článku 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru a v neposlednom rade v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov, činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu, je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia. V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňujúcich rovinách:

a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,

- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojvoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Napriek nespornému významu vyššie rozvedeného práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Van de Hurk v. Holandsko, resp. Ruiz Torija v. Španielsko). Podstatou práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v. Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne viď. napr. Van de Hurk v. Holandsko). Na podklade takéhoto postupu súdu je následne možné kvalifikovaným spôsobom posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé.

Obvinený v podanom dovolaní vo vzťahu k nepreskúmateľnosti napadnutých rozsudkov len veľmi všeobecne konštatoval, že okresný a krajský súd sa vo svojich rozhodnutiach obmedzili len na citáciu jednotlivých výpovedí a listinných dôkazov bez toho, aby sa riadne zaoberali objektívnou a subjektívnou stránkou skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania. Najvyšší súd preto za účelom overenia tvrdení obvineného nahliadol do rozsudku okresného súdu, ako aj rozsudku krajského súdu a konštatuje, že námietka obvineného týkajúca sa nedostatočnosti odôvodnenia napadnutých rozsudkov, resp. smerujúca k spochybneniu ich preskúmateľnosti, nie je dôvodná.

Okresný súd vo svojom rozhodnutí pomerne rozsiahlo opísal vykonané dôkazy, ich hodnotenie, ako aj myšlienkový postup smerujúci k záveru, že objektívna stránka skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania bola v tejto trestnej veci naplnená (porovnaj str. 8 - 9 rozsudku Okresného súdu Poprad). Na rozsudok okresného súdu následne nadviazal v odvolacom konaní krajský súd, ktorý úvahy okresného súdu ešte doplnil v reakcii na konkrétne námietky obvineného uvedené v riadnom opravnom prostriedku (porovnaj str. 8 - 10 napadnutého rozsudku Krajského súdu v Prešove).

Napadnutý výrok o vine je podľa najvyššieho súdu odôvodnený tak, že možno konštatovať, že vychádza z hodnotenia dôkazov v intenciách podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku - založenom na vnútornom presvedčení súdu premietnutého do myšlienkových úvah vyjadrených v písomnom vyhotovení odsudzujúceho rozsudku a na starostlivom uvážení okolností prípadu tak jednotlivo, ako aj v ich súhrne (primerane R 68/2008). Opak by mohol platiť v prípade, ak by príslušný súd vinu obvineného konštatoval len na podklade zovšeobecňujúceho konštatovania bez odkazu na konkrétne výsledky vykonaného dokazovania a odôvodnenia všetkých skutočností rozhodujúcich pre trestnú vec, ktorá je predmetom dovolacieho prieskumu najvyšším súdom (obdobne I. ÚS 712/2014), čo sa však v tomto prípade zjavne nestalo. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu je tiež zrejmé, ako sa konajúce súdy vyrovnali s obhajobou obvineného ohľadne namietaného nenaplnenia znakov objektívnej stránky trestného činu.

Pokiaľ ide o subjektívnu stránku skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania dovolací súd pripúšťa, že odôvodnenie súdov nižších stupňov sa na prvý pohľad bez zohľadnenia širších súvislostí môže javiť ako pomerne strohé. Prvostupňový súd sa o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania zmienil vo svojom rozsudku nasledovne: „Trestnej činnosti sa dopustil zavinene vo forme priameho úmyslu v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona.“

Najvyšší súd však zdôrazňuje a dáva do pozornosti dovolateľa, že okresný súd pri konštatovaní priameho úmyslu obvineného nadviazal na predchádzajúce zistenia týkajúce sa konania obvineného, ktoré ustálil ako preukázané (porovnaj str. 8 rozsudku Okresného súdu Poprad). Z týchto skutkových zistení podľa dovolacieho súdu je zrejmé, že skutok bol spáchaný zavinene a formou úmyslu. S prihliadnutím na celkový kontext rozsudku súdu prvého stupňa je potom najvyšší súd názoru, že záver súdu o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania je

logický a preskúmateľný, keďže z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, na základe akých skutkových okolností súd prvého stupňa dospel k záveru o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu. Dovolací súd preto uzatvára, že porušenie obhajobných práv obvineného ani v tomto smere nezistil.

Pre úplnosť najvyšší súd pripomína, že právo na spravodlivý proces nezaručuje právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom krajského súdu nepochybne spĺňa požiadavku zákonnosti, presvedčivosti a preskúmateľnosti, keď jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky obvineným namietané právne a skutkovo relevantné otázky. Je preto zrejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je na podklade námietok dovolateľa naplnený.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovoľené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižších stupňov, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Za skutkové námietky sa považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšieho stupňa. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám

vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

V dovolacom konaní iniciovanom obvineným niet právne významného priestoru pre ďalšiu obhajobnú argumentáciu charakteru typického pre konanie pred súdom prvého stupňa, resp. pre odvolacie konanie. Najvyšší súd po nahliadnutí do podaného dovolania konštatuje, že obvinený síce formálne namieta právne posúdenie skutku ako prečinu nebezpečného prenasledovania, avšak nesprávne právne posúdenie zisteného skutku sa snaží v prevažnej časti dovolania odôvodniť prostredníctvom spochybnenia správnosti zisteného skutkového stavu súdmi nižších stupňov a tiež spochybnením nimi vykonaného hodnotenia dôkazov.

V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti príkladom nasledovné námietky dovolateľa:

- nebolo zohľadnené, že na zlých partnerských vzťahoch mala prinajmenšom rovnaký podiel aj poškodená;
- nebolo zohľadnené, že poškodená poskytla len jednostrannú komunikáciu zo strany obvineného a komunikáciu z jej strany účelovo neposkytla;
- súdom postačovalo na uznanie viny, že obvinený sa snažil s poškodenou kontaktovať prostredníctvom 313 správ a 208 mailov a že sa mal v presne nešpecifikovanom čase v mesiaci júl zdržiavať neďaleko adresy jej trvalého pobytu a tým mohol podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jej života, čo si poškodená vymyslela;
- k podstatnému zhoršeniu kvality života poškodenej s poukazom na výpoveď znalkyne MUDr. Husárovej nedošlo;
- súdy nesprávne hodnotili znalecký posudok PhDr. Štiffelovej;
- rozhodnutie tak okresného súdu, ako aj krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré boli súdmi vyhodnotené jednostranne a preto ani ich rozhodnutie nemôže byť založené na objektívne správnom právnom posúdení zisteného skutku.

Podľa dovolacieho súdu je na podklade takto formulovaných námietok vylúčený prieskum správnosti právnej kvalifikácie skutku v dovolacom konaní, keďže najvyšší súd v dovolacom konaní nemôže dopĺňať, resp. „reinterpretovať“ alebo „modifikovať“ hodnotenie dôkazov a skutkový stav zistený súdmi nižších stupňov a na podklade takejto modifikácie skutkového stavu následne opätovne posudzovať správnosť právnej kvalifikácie skutku.

Aj napriek tomu, že je zjavné, že konečným zámerom obvineného prostredníctvom uvedených námietok je spochybnenie právnej kvalifikácie zisteného skutku, spôsob akým sa dovolateľ snaží doceliť prehodnotenie právneho posúdenia skutku (cez iné hodnotenie dôkazov) je v dovolacom konaní neprijateľný, nakoľko dovolací súd môže konštatovať nesprávne právne posúdenie skutku iba na podklade súdmi nižších stupňov prijatých skutkových záverov, ktorých správnosť a úplnosť nemôže v dovolacom konaní skúmať, resp. meniť [porovnaj § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku časť vety za bodkočiarkou].

S poukazom na vyššie uvedené je potom logickým následkom, ak najvyšší súd dovolacie námietky - ktoré smerujú primárne k spochybneniu správnosti a úplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov a až sekundárne (následne) k spochybneniu správnosti právneho posúdenia v dovolacom konaní modifikovaného skutku - označí v predmetnej trestnej veci ako stojace zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod. Naviac, takto formulované dovolacie námietky nemožno kvalifikovane podradiť ani pod akýkoľvek iný uplatniteľný dovolací dôvod, nakoľko sa nimi v súvislosti s ich obsahom v podstate nie je možné z právneho hľadiska zaoberať tak, aby bol dovolací prieskum aspoň okrajovo súladný s platnou a účinnou právnou úpravou (výnimkou je procesná situácia, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Najvyšší súd z obsahu dovolania zistil len jedinú námietku, ktorou dovolateľ v súlade s označeným dovolacím dôvodom spochybnil právne posúdenie zisteného skutku bez toho, aby predtým vyžadoval od

dovolacieho súdu prehodnotenie skutkových zistení. Touto námietkou je námietka obvineného smerujúca k spochybneniu právneho záveru súdov nižších stupňov, podľa ktorých na naplnenie následku ako obligatórnej náležitosti objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania postačuje možnosť, že v príčinnej súvislosti s konaním obvineného dôjde k zhoršeniu kvality života poškodeného podstatným spôsobom.

Vo vzťahu k tejto námietke dovolateľa týkajúcej sa právneho posúdenia zisteného skutku, a teda formálne zodpovedajúcej dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, najvyšší súd uvádza nasledovné.

Podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku kto iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života, tým, že

- a) sa vyhráža ublížením na zdraví alebo inou ujmom jemu alebo jemu blízkej osobe,
 - b) vyhľadáva jeho osobnú blízkosť alebo ho sleduje,
 - c) ho kontaktuje prostredníctvom tretej osoby alebo elektronickej komunikačnej služby, písomne alebo inak proti jeho vôli,
- potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Objektívna stránka skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku zahŕňajúca konanie, následok a príčinnú súvislosť medzi konaním a následkom, je naplnená za kumulatívneho splnenia týchto troch podmienok:

1.) páchatel' dlhodobo prenasleduje poškodeného tým spôsobom, že

- a) sa vyhráža ublížením na zdraví alebo inou ujmom jemu alebo jemu blízkej osobe,
- b) vyhľadáva osobnú blízkosť poškodeného alebo ho sleduje,
- c) kontaktuje poškodeného prostredníctvom tretej osoby alebo elektronickej komunikačnej služby, písomne alebo inak proti jeho vôli (konanie);

2.) konanie páchatel'a

- a) môže vzbudiť u poškodeného dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo (následok),
- b) môže zhoršiť podstatným spôsobom kvalitu života poškodeného (následok);

3.) medzi konaním páchatel'a (bod 1.) a následkom prejavujúcim sa vo sfére poškodeného (bod 2.) je príčinná súvislosť (kauzálny nexus).

Pre úplnosť je potrebné doplniť, že zo skutkovej podstaty dotknutého prečinu vyplýva, že pre naplnenie jeho objektívnej stránky je nevyhnutné kumulatívne naplnenie všetkých konaní uvedených v bode 1.) písm. a) až písm. c) a naplnenie aspoň jedného z dvoch alternatívnych následkov uvedených v bode 2.).

Dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) sa s poukazom na námietky obvineného ďalej zaoberal tým, či následok konania obvineného zistený súdmi nižších stupňov môže byť podkladom pre právnu kvalifikáciu skutku podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku a dospel k záveru, že súdy nižších stupňov vec správne právne posúdili, ak konštatovali, že pre naplnenie následku ako obligatórnej náležitosti objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného prenasledovania postačuje aj možnosť zhoršenia kvality života poškodenej podstatným spôsobom.

S poukazom na triedenie trestných činov podľa spôsobeného následku možno konštatovať, že trestný čin nebezpečného prenasledovania je ohrozovacím trestným činom. Následkom konania páchatel'a ohrozovacieho trestného činu na rozdiel od poruchového nemusí byť vznik poruchy na záujme chránenom Trestným zákonom, keďže na naplnenie objektívnej stránky ohrozovacieho trestného činu postačuje vznik ohrozenia záujmu chráneného Trestným zákonom, t. j. objektu skutkovej podstaty

trestného činu. Za relevantný následok konania páchatel'a zodpovedajúci obligatónym znakom skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného prenasledovania je preto potrebné považovať vznik objektívnej možnosti zhoršenia kvality života poškodeného podstatným spôsobom (k tomu pozri tiež Burda, E., Čentěš, J., Kolesár, J., Záhora, J. a kol. Trestný zákon. Osobitná časť. Komentár. II. diel. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2011. § 360a.). Právna úvaha obvineného o nutnosti reálneho zhoršenia kvality života poškodenej podstatným spôsobom je s prihliadnutím na vyššie uvedené nesprávna, keďže prečin nebezpečného prenasledovania nie je poruchovým trestným činom.

Dovolací súd teda uzatvára, že podaným dovolaním nedošlo k relevantnému spochybneniu právneho posúdenia zisteného skutku, keďže súdmi nižších stupňov zistený následok konania obvineného zodpovedá skutkovej podstate trestného činu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku.

Nad rámec uvedeného najvyšší súd poznamenáva, že správnosť právneho posúdenia iných znakov skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného prenasledovania neskúmal, keďže obvinený zastúpený v dovolacom konaní obhajcom s právnickým vzdelaním a príslušnou kvalifikáciou (advokátom) iné právne posúdenie znakov skutkovej podstaty trestného činu ako následku ako súčasť objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu nenamietal a dovolací súd nie je oprávnený prekračovať hranice dovolacieho prieskumu vymedzené § 385 ods. 1 Trestného poriadku.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd nezistil ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd sumarizuje, že s poukazom na všetky skutočnosti uvedené v odôvodnení tohto uznesenia, je zrejmé, že k naplneniu dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku (ani iných) nedošlo, a preto dovolací súd dovolanie obvineného Ľ. D. odmietol ako zjavne nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Nakoľko dovolací súd dovolanie odmietol, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, na navrhovaný odklad výkonu rozhodnutia podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku nebol dôvod; osobitné rozhodnutie sa v tomto prípade nevydáva.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.